

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی بابل

دانشکده پزشکی - گروه آموزشی پزشکی اجتماعی

طرح دوره (Course plan)

عنوان درس: کارآموزی پزشکی اجتماعی	نام مدرس/مدرسین: اعضای هیات علمی گروه پزشکی اجتماعی
دانشکده: پزشکی	گروه آموزشی: پزشکی اجتماعی
رشته و مقطع تحصیلی: دکتری حرفه ای پزشکی	نیمسال اول/دوم: نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰
تعداد و نوع واحد: ۳ واحد تئوری و عملی	روز و ساعت برگزاری: با هماهنگی و معرفی واحد آموزش تعیین می شود
عرصه آموزش: کلاس دانشکده و مراکز سلامت جامعه تحت پوشش دانشگاه	دروس پیش نیاز: کارآموزی پزشکی اجتماعی
محل برگزاری: کلاس دانشکده و مراکز سلامت جامعه تحت پوشش دانشگاه	مدت تدریس: ۱۶ جلسه تئوری و ۱ جلسه آزمون پایان ترم
آدرس پست الکترونیکی: -	تاریخ آزمون پایان ترم: پایان هر دوره در اخر ماه

فعالیت استاد:

- ۱- حضور منظم و شرکت فعال در کلاس
- ۲- ایجاد زمینه مناسب برای فعالیت دانشجویان
- ۳- تشویق دانشجویان به مشارکت در بحث
- ۴- حضور در فیلد

وظایف و تکالیف دانشجویان:

حضور منظم و به موقع در کلاس های درسی و بازدید از فیلد ها
مشارکت در ارائه تکالیف درسی
مشارکت در ارائه خدمات سطح یک و خدمات پیشگیری در مراکز بهداشتی درمانی شهری
مشارکت در پرسش و پاسخ های مطرح شده در کلاس و فیلد
تنظیم گزارش روزانه و جمع بندی فعالیتهای روزانه در فیلدهای آموزشی
گزارش پایانی دوره از فعالیتهای انجام داده توسط گروه های کارورزان در فیلدهای آموزشی و ارائه اطلاعات گردآوری شده از مجموعه خدمات و برنامه های مراقبتهای اولیه بهداشتی انجام شده در جمعیت تحت پوشش مراکز مذکور

کسانی که به هر دلیل نتوانسته اند در دوره به طور کامل حضور یابند و بارم نمره استاد مربوطه را کسب نمایند موظف هستند در دوره های جبرانی مورد نظر شرکت نمایند.

مقدمه:

در این چرخش آموزشی کار آموز از طریق حضور در خانه های بهداشت و پایگاههای سلامت و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست می یابد. برای تامین دانش نظری کلاسهای آموزش نظری مورد نیاز در قالب کارگاههای ۱ توجیهی توسط گروه پزشکی اجتماعی برگزار میشود

اهداف کلی درس:

در پایان این چرخش آموزشی در راستای تحقق توانمندیهای مورد انتظار از دانش آموختگان پزشکی عمومی کارآموز باید بتواند با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد. با شناخت ساختار، عملکرد و ارتباط اجزای نظام سلامت و مراقبتهای اولیه سلامت قادر به انجام موارد زیر باشد

1. ساختار سطوح مختلف نظام مراقبت سلامت را بررسی و با استاندارد مقایسه و گزارش کند |

۲ فعالیت های ارائه خدمات سلامت باروری، کودکان، مادران، نوجوانان، جوانان، میانسالان و سالمندان در سطح اول ارائه خدمات را بر اساس دستورالعمل های کشوری و تحت نظارت آموزش دهندگان ذی صلاح انجام دهد و ۳ فعالیت های آموزش سلامت فرد، خانواده و جامعه در سطح اول ارائه خدمات را بر اساس دستورالعمل کشوری و تحت نظارت آموزش دهندگان ذی صلاح انجام دهد

۴ فعالیت های بهداشت محیط و حرفه ای در سطح اول ارائه خدمات را بر اساس دستورالعمل کشوری و تحت نظارت و آموزش دهندگان ذی صلاح انجام دهد

۵ فعالیت های بهداشت دهان و دندان در سطح اول ارائه خدمات را بر اساس دستورالعمل کشوری و تحت نظارت و آموزش دهندگان ذی صلاح انجام دهد و

۶ فعالیت های بهداشت مدارس در سطح اول ارائه خدمات را بر اساس دستورالعمل کشوری و تحت نظارت آموزش دهندگان ذی صلاح انجام دهد

۷ فعالیت های مربوط به ایمن سازی در سطح و ارائه خدمات را بر اساس دستورالعمل کشوری و تحت نظارت و آموزش دهندگان ذی صلاح انجام دهد و

۸ فعالیت های مربوط به پیشگیری و غربالگری بیماری های غیر واگیر در سطح اول ارائه خدمات را بر اساس ۱ و دستورالعمل کشوری و تحت نظارت آموزش دهندگان ذی صلاح انجام دهد

۹ نظام اطلاعات سلامت الکترونیکی را بشناسد و نتایج آنرا تحلیل نماید

۱۰ روش ها و شیوه های ارتباط با جامعه هدف و مشارکت اجتماعی را در سطح اول ارائه خدمات به کار ببندد.

محتوای ضروری دوره آموزشی:

دانشجو در دوره کارآموزی پزشکی اجتماعی پس از کلاسهای کارگاهی در دانشکده می بایست:

- 1- ارزیابی وضعیت سلامت در جامعه ، نظام بهداشت و درمان و ساختار شبکه های بهداشتی را بشناسد.
- 2- اهداف ، برنامه ها و شاخص های ارزشیابی سلامت در جامعه را بشناسد.
- 3- سطوح ارائه خدمات بهداشتی و درمانی در کشور را در سه سطح پیشگیری (اولیه ، ثانویه ، ثالثیه) را بداند.
- 4- مجموعه برنامه های کشوری مراقبتهای اولیه بهداشتی در سطوح مختلف پیشگیری و برنامه های غربالگری ادغام یافته در خدمات اولیه بهداشتی را بداند.
- 5- مجموعه وظایف و فعالیتهای بهورزان در خانه بهداشت را بشناسد.
- 6- خدمات ارائه شده در خانه بهداشت را بدانند و حیطه وظایف همکاری نظارتی، پایش و هدایت پزشکان در سطوح مختلف پیشگیری و مراقبت را بدانند.

- 7- برنامه ها و چگونگی انجام مراقبتهای اولیه بهداشتی توسط بهورزان و کارکنان سطوح محیطی و میانی خدمات مراقبتهای اولیه بهداشتی در خانه های بهداشت و پایگاه های بهداشتی را بشناسد.
- 8- وسایل و تجهیزات موجود در خانه بهداشت و چگونگی و موارد استفاده آنها را بداند.
- 9- برنامه سرشماری و تنظیم پرونده خانوار در جمعیت روستائی توسط بهورز را بداند.
- 10- تنظیم زیج حیاتی و اطلاعات موجود در آن و نحوه محاسبه شاخص های بهداشتی منطقه تحت پوشش بر اساس اطلاعات زیج را بطور دقیق بدانند و انجام دهد.

- 11- « طرح کودک سالم 11- » مجموعه برنامه مراقبتهای اولیه بهداشتی کودکان کمتر از 5 سال و کمتر از 8 سال

- 12- برنامه واکسیناسیون کشوری و دستورالعمل های مرتبط با برنامه واکسیناسیون را بشناسد.
- 13- مراقبتهای تغذیه ای نوزادان از بدو تولد ، شیرخواران و کودکان را بطور کامل بدانند و برای مراجعه کنندگان انجام دهد.

- 14- برنامه کشوری ترویج تغذیه با شیر مادر و تغذیه تکمیلی شیرخواران را بداند.

- 15- برنامه پایش رشد و شاخص های کنترل رشد و سلامتی کودکان تا سن مدرسه را بدانند و برای مراجعه کنندگان به خانه بهداشت و جمعیت تحت پوشش منطقه ارائه نماید.
- مجموعه مراقبتهای اولیه بهداشتی پیش از « مادر سالم
- 16- « برنامه مراقبتهای اولیه بهداشتی مادران و طرح کشوری ازدواج ، قبل از بارداری ،مراقبتهای دوران بارداری و شیردهی را بدانند و انجام دهد.
- 17-مراقبتها و خدمات برنامه بهداشت باروری ارائه شده درخانه بهداشت برای جمعیت تحت پوشش را بدانند و انجام دهد.
- 18-فعالیتهای بهداشت محیط در خانه بهداشت و نحوه کلرسنجی و کنترل بهداشتی آب در منطقه تحت پوشش را بدانند.
- 19-نحوه تنظیم و تکمیل پرونده خانوار و دفاتر و ثبت آمارهای بهداشتی در سطوح اولیه ارائه خدمات بهداشتی را بدانند و با سامانه های مرتبط نظیر سامانه سیب آشنا شود.

اهداف اختصاصی درس:

دانشجو پس از طی دوره باید بتواند:

- 1-ساختارسطوح مختلف شبکه ای بهداشت و درمان کشور را بشناسد.
- 2-عملکرد ارائه خدمات بهداشتی درمانی در شبکه بهداشت و درمان کشور را بشناسد.
- 3-دستورالعمل های اجرایی و چگونگی ارتباط در سطوح مختلف شبکه با جامعه و دیگر بخشها را بدانند.
- 4-وظایف شغلی پزشکی در قالب سطوح شبکه را بشناسد.
- 5-نیازهای بهداشتی درمانی جامعه مربوطه را بشناسد.
- 6-برنامه های مراقبتهای اولیه بهداشتی را به تفکیک گروه های هدف و برنامه های اجرایی خدمات اولیه بهداشتی ارائه شده در خانه های بهداشت در مناطق روستائی ، پایگاه های بهداشتی در مناطق شهری و مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستائی را بشناسد.
- ۷ ایجاد نگرش صحیح در دانشجویان پزشکی در زمینه □ برنامه ها و خدمات اولیه بهداشتی درمانی ارائه شده در نظام شبکه های بهداشتی کشور.
- ۸- ایجاد علاقه در دانشجویان برای همکاری با فعالیت ها و برنامه ای نظام ارائه خدمات بهداشتی اولیه در جهت حفظ و ارتقاء سلامت و شناخت نیازهای جامعه.

۹- ترغیب در شناخت جایگاه مؤثر پیش بینی شده پزشک در سیستم خدمات اولیه بهداشتی و شبکه های بهداشتی درمانی کشور.

منابع اصلی درس: (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس)

-منابع انگلیسی:

WHO /http://www.who.int/en آدرس سایت اینترنتی

منابع فارسی:

چاپی :کتاب جامع بهداشت عمومی .تالیف دکتر حسین حاتمی و همکاران . چاپ سوم (1392)

کلیات خدمات بهداشتی تالیف دکتر صادقی حسن آبادی، 1386

درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی پارک

همچنین دستورالعمل های برنامه های کشوری مراقبتهای اولیه بهداشتی (شامل برنامه واکسیناسیون ، برنامه کشوری

مانا ، برنامه کشوری کودک سالم ، ترویج تغذیه با شیر مادر ، برنامه پایش رشد ، برنامه کشوری مادر سالم ، برنامه های

کشوری پیشگیری و کنترل بیماریهای غیرواگیر شامل برنامه کشوری کنترل دیابت ، کنترل فشار خون ، ...) منتشر شده معاونت بهداشت وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی).

اینترنتی :سایت های مرتبط با حوزه سلامت در موضوعات مورد بحث

شیوه های یاددهی - یادگیری: سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی

رسانه های آموزش:

کامپیوتر(نرم افزار Power Point و Prezi)، ویدئو پروژکتور و وایت برد

زمان (روز)	برنامه
۳	شرکت در کارگاه های آموزشی و کلاس های توجیهی

۳	بازدید از مرکز بهداشت شهرستان (شامل بخشهای ستادی، آموزشگاه بهورزی و بازدید از مراکز صنعتی)
۱۱	حضور و فعالیت در مرکز بهداشتی درمانی شهری
۱۱	حضور و فعالیت در مرکز بهداشتی درمانی روستایی
۱	امتحان تئوری و عملی

سنجش و ارزشیابی دانشجویان:

روش	نمره	تاریخ
پرسش و پاسخ درون کلاسی	-	بدون اعلام قبلی
آزمون میان ترم	۳	وسط ترم
آزمون پایان ترم (تشریحی، کوتاه پاسخ و چهارگزینه ای ، جورکردنی)	۱۶	طبق برنامه دانشکده

هر جلسه درسی	۱	مشارکت در بحث گروهی حضور و غیاب
--------------	---	------------------------------------